

Эстафета через скакалку (в одну сторону на двух, обратно - скакалка скрестно) [5].

Наиболее важную и значительную часть средств физической подготовки занимают подготовительные упражнения, оказывающие всестороннее влияние на опорно-двигательный аппарат спортсмена. Конечный

результат влияния каждого из используемых упражнений зависит от различного соотношения количественных и качественных характеристик его выполнения, т.е. упражнения могут быть одни и те же, а эффект от них будет разный, если они будут выполняться по-разному.

Литература

1. Баскетбол: 100 упражнений и советов для юных игроков: пер. с англ./ Ник Сортэл. – М.: АСТ: Астрель, 2005. –С. 237.
2. Нестеровский Д.С. Баскетбол. Теория и методика обучения. –М.: Академия, 2004. –С. 336.
3. Кузнецов В. Проблемы скоростно-силовой подготовки квалифицированных спортсменов. - М.: Физкультура и Спорт. 1971.
4. Филина В.П. - М.: Физкультура и Спорт. 1968.
5. Каримов Б.З. Теория и методика баскетбола. // Учебник для высших учебных заведений. –Т.: 2020. –С. 499.

РЕЗЮМЕ. Мақолада жисмоний тайёргарликни ривожлантиришнинг асосий воситалари кўриб чиқилган. Умумий ва махсус жисмоний машқлар скамейкада, арқон билан, оғирликлар билан машқлар, баландликдан сакраш, югуриш машқлари жисмоний сифатларни ривожлантиришга қаратилган машқлар ва махсус чидамликни ривожлантириш машқлари сифатида самара бериши тасдиқланган.

РЕЗЮМЕ. В статье рассмотрены основные средства развития физической подготовленности. Доказана эффективность общих и специальных физических упражнений на скамье, скакалке, силовых тренировок, прыжков в высоту, беговых упражнений, как упражнений, направленных на развитие физических качеств, так и упражнений специальной выносливости.

SUMMARY. The main means of developing physical fitness are considered in the article. General and specific physical exercises on the bench, with ropes, with weights, high jump, running exercises have been proven to be effective as exercises aimed at developing physical qualities and special endurance exercises.

INTEGRATIVLIK TIYKARIDA OQIWSHILARDIN OQIP-BILIW BELSENDILIGIN ASIRIWDIN DIDAKTIKALIQ SISTEMASI

M.R. Annayeva – stajyor oqitwshi

Ajiniyaz atındağı Nókis mámleketlik pedagogikalıq instituti

Tayanch soʻzlar: oʻqituvchi, samarali dars, integratsiya, bogʻliqlik, faollik, didaktik tizim, natija.

Ключевые слова: учитель, эффективный урок, интеграция, зависимость, активность, дидактическая система, результат.

Key words: teacher, effective lesson, integration, connection, activity, didactic system, result.

Búgingi kúnde oqıwshılardıń bilimín asırıwda hám oqıtıwshılardıń bilim beriw kónlikpesin rawajlandırıwda hár tárepleme jetik metodikalar talap etilmekte. Sebebi, hár bir oqıwshı sapalı bilimlendiriw sistemalarınan paydalanıp bilim alsa ǵana keleshekte elimizde bilimli kadrlardıń bolıwına iseniwimiz múmkin. Sonıń ushın da oqıwshılarga bilim beriwde búgingi kúndegi global mashqalalarga sheshim taba alıwshı, qızıqlı metodikalardan paydalanıwshı oqıtıwshılardıń bolıwı úlken áhmiyetke iye.

Oqıwshılardıń kommunikativlik mádeniyatın qalıplestiriwde integrativlik jaqtan jantasıw tiykarında islesiw máseleleri “Bilimlendiriw haqqında” ǵı Nızamı 2020-jıl 23-sentyabr hám 2022-2026-jıllarında Ózbekstan Respublikasın rawajlandırıwdıń “Rawajlanıw strategiyası” nda hám basqa da normativ hújjetlerde úzlıksız bilimlendiriw sistemasın reformalaw wazıypaları belgilengen bolıp, bul bolsa bilimlendiriw procesinde oqıwshılar menen birge islew, olardı bákámál áwlad sıpatında qalıplestiriw mámleket kóleminde tabıslı ámelge asırılıwında imkan bolıp atır. Atap aytqanda “Bilimlendiriw haqqında”ǵı Nizamnıń 9-statyasında “Ulıwma orta bilim hám orta arnawlı bilim beriw dástúrlerin, zárúr bilim, kónlikpe hám ilmiy tájriybelerdı ózlestiriwge qaratılǵan” dep ayırıqsha atap ótilgen [1].

Bilimlendiriwde integraciyanı qollanıw búgingi kún oqıwshıları ushın pán qıyınshılıqları temalardıń artıqsha túsiniksız bolıwınıń aldın alıw, temalardı oqıwshılar sanasına sińip ketiwi sıyaqlı mashaqqatlı wazıypalardıń óz sheshimin tabıwda jetekshi sıpatında járdem bermekte. Zaman kún sayın rawajlanıp baratırǵan bir waqıtta, bilimlendiriw sistemamızǵa da kóplegen ózgerisler hám jańalıqlar kirgizilmekte. Atap aytqanda ulıwma orta bilim beriw mekteplerinde hám kóplegen qánigelestirilgen mektep oqıwshıları ushın pánlerdi integraciyalıq usılda ótiw talap etilmekte.

Integraciya-latinsha sóz bolıp, “integro-tiklew, toltırıw”, “integer-pútın” sózinen kelip shıqqan, ayırım bólimlerdiń yamasa elementlerdiń bir-birine qosılıwı, bir pútinge aylanıwı, birlesiwı bolıp esaplanadı [2:114]. Integraciya pánlerdiń mexanikalıq birlesiwı emes bul sintez jańa nárseniń kelip shıǵıwı, jaratılısı. Ayırıqsha sistemalardıń baylanıswı hám jeke bir jańa nárseniń jaratılıwı.

Integrativlik bilimlendiriw-oqıwshılardıń sanasında bizdi orap turǵan dúnya haqqındaǵı maǵlıwmatlardı jáne de tolıq, hár tárepleme keń sáwlelendiriw imkanıyatın jaratadı. Oqıwshılar óz bilimlerin ámeliyatta anıq-tınıq táriyiplewge erisedi, bul jantasıwda bilimlerdiń tiykarǵı mánisi keń ashıp beriw imkanıyatı álemde bir pútınlikte, bir-birine baylanıslı halatta sáwlelendiriw sıyaqlı túsiniklerdi óz ishine aladı.

Oqıp-biliw belsendiligi-oqıwshılardıń oqıp-biliw belsendiligi sezimlik aqıl, teoriyalıq oylaw, hám ámeliy belsendilik birligi. Ol bilimlendiriwdiń hár bir basqışında júzege keledi hám úzlıksız túrde rawajlanıp baradı. Biliw belsendiligi oqıwshılardıń jámiyetlik qatnasları hám oqıw belsendilikleriniń bárshe túrlerinde bekkemlenedi. Usı menen birge oqıwshılar biliw belsendiliginin keńeyiwinde oqıw proceslerinde arnawlı tapsırmalardı islewı de úlken áhmiyetke iye boladı.

Bilimlendiriwdiń didaktikalıq sisteması-didaktika (grekshe “didaktikos”-úyretiwshı, bilim beriwshı)-pedagogikanıń tarawı esaplanıp, ol bilimlendiriw teoriyası menen shuǵıllanadı. Didaktika ataması eń dáslep Evropada XVII ásirde oqıtıw hám bilimlendiriw procesi haqqında shıǵarmalar jaratqan alımlar tárepinen qollanıla baslaǵan. Házirgi zaman pedagogikasında didaktikaǵa bilimlendiriw hám bilim beriw teoriyası menen shuǵıllanatuǵın ayırıqsha taraw sıpatında qaraladı. Bilimlendiriw mazmunın anıqlaw, bilimlendiriw processiniń nızamların ashıw hám de oqıtıwdıń eń ónimli usıl hám jolların tabıw didaktikalıq sistemasınıń tiykarǵı mashqalaları bolıp esaplanadı.

Pánler arasındaǵı baylanis teoriyasınıń rawajlanıwında klaslastırılǵan jaǵday húkım súrse hám ámeliyatta integraciya, óz ara baylanis bolsa pánniń jámiyetlik áhmiyetin jáne de asıradı. Sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırǵan pánler aralıq baylanis mashqalaların sheshiwge baǵışlangan ilimiy izleniwler ómirdiń talabı.

Joqarıda aytıp ótilgen ilimiy terminler hám olarǵa berilgen múnásip, táriyipler arqalı sonı túsiniwimiz múmkin, búgingi kúnniń jas áwlad wákılleri bolǵan oqıwshılar oqıtıwshılarga sabaqlardı bir-birine integraciyalaw arqalı ótilse sabaqlar hám qızıqlı ótedi hám oqıwshılar ózine kerekli bilim hám kónlikpelerdi qalıplestiredi.

Oqıwshılardıń pánlerdi bir-birine integraciyalap ótiw procesi oqıwshılardıń hám oqıwshılardıń ortasında kóplespe kózge kóringen, sheshiw biraz qıyın bolǵan yamasa qıyın sıyaqlı kóringen, hám búgingi kúnniń máselelerinen birine aylanıp úlgergen túsiniqsiz qarama-qarsılıqlı, qıyın hám zerigerli qızıqsız hám basqa da usıǵan uqsas jaǵdaylardan qutılıw imkánın beredi.

Oqıwshılardıń oqıwshılardıń sabaq beriw procesinde temalardı túsindirer eken, bul processlerde kitaptaǵı temalardan biraz shetlep basqa pánler menen de baylanısın, birdeylik uqsas táreplerin tawıp, usı uqsaslıq processlerin oqıwshılardıń aǵıwı hám túsiniqlı tilde jetkerip berse, bul jaǵdayda oqıwshı óz máqsetine erisedi. Bunnan tisqari, oqıwshılardıń temalı, artıqsha zerikpesten túsiniw aladı. Bunıń ushın oqıwshılardan usı kúnde ótetuǵın temalı oqıwshılardıń, oqıwshılardıń ushın túsiniqsiz hám biraz qıyın bolǵan atamaları ózine, belgilep alıp, usı atamaları pánler aralıq integrativlik jaqtan jantasıw tiykarında túsindirip berse jumıs rejesi hám óz aldına máqset etip qoyǵan nátiyjelerine ańsat hám sapalı erisedi.

Oqıwshılardıń óz sabaqlarında integrativlik jaqtan jantasıw tiykarında oqıwshılardıń oqıwshılardıń belsendiligin qalıptestirer eken, eń dáslep ózi oqıwshılardıń kónlikpesine, ilimiy tájiriyesine iye, integrativlik sabaq kónlikpelerin puxta iyelegen bolıwı kerek [3].

Búgingi kúnde oqıwshılardıń sabaq ótiw processlerinde pánler aralıq integraciyanı bárshe ótilip atırǵan sabaqlıqlar mazmunın da qollanıwımız kerek.

Integrativlik jaqtan qatnas jasaw ne ekenligin oqıwshılardıń júda qızıqlı hám este qalatuǵınday etip túsindiriw hám sanasına sińdiriw lazıw.

Oqıwshılardıń ana tili, oqıw sabaqlarında temalardı xalıq awızkei dóretpeleri menen de integraciyalap ótiw kerek, sebebi bala ózi jasap atırǵan millettiń mánawiy miyrasınan xabardar bolıwı zárúr [4:211].

Oqıwshılardıń oqıwshılardıń bilim arqalı sana sezimin hár tárepleme rawajlandıradı, este saqlaw qábiletin jetilistiredi, sonday-aq oqıwshılardıń arqalı, sóylew, qarım-qatnas jasaw mádeniyatı da rawajlanadı. Eń dáslep oqıwshılardıń shıǵarmanıń mazmunın, kórkemlik ózgeshelegen analiz etiw kerek bolsa, ekinshiden olardı oqıwshılardıń kóniktiriw kerek. Oqıwshılardıń kópshilik jaǵdaylarda shıǵarmanıń, tekstiń mazmunına kóplespe itibar berip, oqıwshılardıń tásirli hám túsiniw oqıwshılardıń shıǵarmadaǵı sózlerdiń mánisine tereń itibar beriwge hám shıǵarmanıń ideyasın ańlap jetiwine az waqıt ajratadı. Nátiyjede, oqıwshılardıń oqıwshılardıń sawatqanlıǵı rawajlanǵanı menen, olardıń sóz mánisin túsiniw sana-sezimine jetkeriw qábiletleri kerekli múǵdarda qalıpspey qala beredi. Oqıwshılardıń oqıwshılardıń belsendiligin asırıwda tájiriye oqıwshılardıń oqıwshılardıń jumısın shólkemlestiriwde jańa integrativlik jaqtan jantasıw usıllarınan paydalanıp atırǵanlıǵın kóriwimizge hám bul oqıwshılardıń qızıqlı hám túsiniqlı halda jetip atırǵanlıǵın kóriwimizge boladı. Sonday-aq, oqıwshılardıń oqıwshılardıń, kóniktiriw hám qızıqtırıwdıń birqansha jollarında bar bolıp, olar haqqında tómende sóz etemiz:

1. Oqıwshılardıń durıs bolıwı. Oqıwshılardıń sózlerin durıs, anıq ayta bilip, sózdi oqıwshılardıń, seslerdi bir-biri menen shatastırmay yamasa birewin túsirmey, sózdegi pátti durıs ornında qollanıp belgili intonaciyalıq norma menen oqıwshılardıń yamasa tildin barlıq orfoepiyalıq normasını saqlap oqıwshılardıń durıs oqıwshılardıń deyemiz.

2. Jürtip oqıw. Oqıwshılardıń tezliginiń bir qalıpte bolıwı oqıwshılardıń túsiniw, sanalı oqıwshılardıń alıp keledi. Oqıwshılardıń eger tez oqıwshılardıń qızıǵıp ketse, oqıwshılardıń túsiniw, oynıń bir

tárepleme bolıp tek tez oqıwshılardıń kewili bólinip ketedi. Bul jaǵdayda oqıwshılardıń oqıwshılardıń belsendiligi, sanalı oqıwshılardıń belsendiligi sanalı túsiniw oqıwshılardıń jeterli dárejede rawajlanbaydı.

3. Túsiniw oqıw. Bul oqıwshılardıń oqıwshılardıń mánisine túsiniw. Oqıwshılardıń oqıwshılardıń baratırǵanda oqıwshılardıń qabıl etip aladı ma yamasa tek oqıwshılardıń menen shekleledi me, oqıwshılardıń sózin, onıń gáp ishindegi baylanısın qabıl etip ala aladı ma, gápshilardıń mánisine tolıq túsindime degen sóz.

4. Tásirli oqıw. Bul bir jaǵnan tolıq túsiniw bolsa, ekinshi jaǵnan, túsingeniniń eń joǵarǵı basqısı degen sóz, sonlıqtan túsiniw oqıwshılardıń menen tásirli oqıwshılardıń ekewi bir-biri menen tıǵız baylanıslı. Túsiniw turıp tásirli oqıwshılardıń múmkin emes [5:97].

Oqıwshılardıń sabaqlıqta berilgen gúrriń, ertek, shıǵarma hám basqa da kishigirim tekstlerdi oqıwshılardıń tolıq túsine bermeydi. Negizinde bunıń sebepleri, temalı durıs oqıwshılardıń, shıǵarmanı túsiniw oqıwshılardıń almawı múmkin. Biz oqıwshılardıń oqıwshılardıń belsendiligin asırıwda pánlerdiń óz-ara baylanıs táreplerin de qollanıw, yaǵnıy integrativlik jaqtan jantasıw usılın paydalanamız. Misalı, biz 4-klass “Oqıwshılardıń” sabaqlıǵındaǵı “Jılǵa talasıw” ertegin tariyx páni menen baylanıslı halda úyrenemiz:

Jılǵa talasıw:

Burıńǵı ótken zamanda kúnderden bir kún Jańa jıl jaqınlaıdı. Barlıq haywanatlar jıynalıp jıl kórmekshili bolıptı. Hámme jıl kóretuǵın jaqqa qarap juwırıptı. Bir túsine óz ornınan qozǵalmadı. Qoyan túsiniw qasınan juwırıp ótip:

-Haw, sen ne qılıp tursan, jıldan bos qalasań góy, depti.

Sonda túsine:

-Sizler bara berin, meniń boyım uzın. Usı jerde turıp-aq jıldı kóremen, depti.

Túsine óziniń biyikligine isenip, qozǵalmadı. Tishqan hámme jılın izinde kiyatır eken. Dárriw túsiniw ústine órmelep, qulaǵına minipti. Sóytip, tishqan jıldı hámme jılın burın kóripti. Sonnan jıl bası tishqan bolıptı. Solay etip, tishqan, sıyır, barıs, qoyan, ulıw, jılan, jılqı, qoy, meshin, tawıq, iyt, dońız jılǵa ilingen eken. Óziniń biyikligine marapatlanǵan túsine jıldan bos qalıptı [6:81].

Bul ertekte hár jılǵa haywan atamaları berilgenligi haqqında ayıladı, biraq ta oqıwshılardıń bulay jıllarǵa atama, beriw ne ushın kerek boldı degen soraw payda boladı. Sebebi, áyyemgi dáwirde adamlar arasında totemizm túsiniw bolǵan. Totemizm- bul adamlar toparı jámaátiniń belgili bir haywan túri menen tuwısqanlıq qarım-qatnaslarındaǵı isenim [7:102]. Yaǵnıy adamlardıń haywanlarǵa isenimi jıl atamalarıń haywan ataları menen atalıwına sebepti bolǵan hám haywanlardıń belgilerine say jılǵa suwıq yamasa ıssı, ónimli yamasa ónimsiz qıyın yamasa quwanışlı keliw atıladı.

Demek, mine usınday hár túrli pánlerdiń óz-ara baylanısı arqalı integrativlik jaqtan jantasıw, oqıwshılardıń oqıwshılardıń belsendiligin asırıwda paydalansaq, olardıń sana sezimi, oylaw qábileti, este saqlawı rawajlanıwı menen bir qatarda temalı tereń túsiniwine járdem beredi. Sebebi, biz tek ǵana sabaqlıqtaǵı tema menen sheklelip qalsaq, oqıwshılardıń oqıwshılardıń túsiniw qıyın boladı, olarda “nege?”, “ne ushın?” degen sorawlar kóbey beredi, temalı tek bir tárepleme ǵana túsine aladı. Integrativlik jaqtan jantasıw arqalı bolsa olardıń oy-órisi, pikirlewı keńeydi hám temalı tereń túsiniw oqıwshılardıń múmkinshiligine iye boladı, jeke pikir qalıptestiredi. Bul jeke pikirler bolsa basqa pánlerden alǵan bilimlerin qosıp, baylanıstırıp, olardı keńirek súwretlep beredi, bunnan soń kóriwimiz múmkin, oqıwshılardıń basqa pánlerden alǵan bilimleri de oqıwshılardıń belsendiliginen úlken unamlı tásir jasaydı.

Ádebiyatlar

1. Ózbekstan Respublikası Nızamı, 23.09.2020-jılǵı ÓRQ-673-san “Bilimlendiriw haqqında” ǵı Nızam.
2. Bakhtiyarova M.Z. (2021) Integrated teaching of primary education. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 9(12), -P.1332-1333.
3. Mavlonova R. A. Boshlang'ich ta'lim integratsiyalashgan pedagogikasi (o'quv qo'llanma), T.: “Ilm – ziyo” 2009.
4. Mavlanova R., Raxmankulova N. “Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi, innovatsiya va integratsiyasi” - Toshkent: «Vorisi», 2013, 241-b.

5. Pirniyazova A., Pirniyazov Q., Bekniyazov K. "Baslawish klaslarda ana tilin oqitw metodikasi". -Toshkent: «Sano-Standart», 2018, 97- b.
6. Berdimuratov E., Pirniyazov J., Allanazarov Q., Uspanova J. Oqıw kitabı. 4-klass ushın sabaqlıq. - Nókis: «Qaraqalpaqstan» , 2017, 81-b.
7. Sagdullaev A.S., Kosteckiy V.A. "Áyyemgi dúnya tariyxı" 6-klass ushın sabaqlıq. -Toshkent: «Yangi yól», 2017, 102- b.

РЕЗЮМЕ. Mazkur maqolada samarali dars o'tish jarayoni, fanlarga integrativ yondashuv tushunchasi va uning o'quvchi faoliyatini oshirishda tutgan o'rni haqida so'z yuritilgan.

РЕЗЮМЕ. В данной статье представлена информация об эффективном учебном процессе, концепции интегративного подхода к науке и его роли в повышении успеваемости учащихся.

SUMMARY. This article presents information about the effective teaching process, the concept of an integrative approach to science and its role in improving student performance.

BO'LAJAK PEDAGOGLARNI KASBIY SHAKLLANTIRISHDA TASVIRIY SAN'ATNING NAZARIY MASHG'ULOTLARNI TASHKIL ETISH METODIKASI

B.B.Baymetov – professor

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Tayanch so'zlar: tasviriy san'at, qalamtasvir, rangtasvir, kompozitsiya, metodika, kasbiy malaka, badiiy ijod.

Ключевые слова: изобразительное искусство, рисунок, живопись, композиция, методология, профессиональная квалификация, художественное творчество.

Key words: fine arts, drawing, painting, composition, methodology, professional qualification, artistic creativity.

Xalqaro tajribalarga ko'ra, tez o'zgarayotgan jahonda faoliyat olib boruvchi professionalni kasb egasi sifatida tayyorlash – bu oliy ta'lim muassasalarida oldida turgan muhim vazifalardan hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, malaka va ko'nikmalar tahlili asosida bo'lajak mutaxassislarida o'z kasbini rivojlantirish, nazariy ma'lumotlarga ega bo'lishni kompetensiyaviy yondashuv asosida shakllantirish dolzarb vazifadir. Ta'limni modernizatsiyalash sharoitida nazariya va amaliyotning majmuaviy birligi, ta'lim muassasalarida va ta'lim oluvchilar imkoniyatlarini integrallovchi metodikalarni qo'llash asosida bo'lajak pedagogni kasbiy tayyorlash, mustaqil ta'limni nazariy ma'lumotlar asosida boyitish va kompetensiyasini shakllantirishga qaratilgan o'quv dasturlarini takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Keyingi yillarda respublikamizning oliy o'quv dargohlarida bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini kasbiy tayyorlash, yoshlarni badiiy jihatdan barkamol tarzda tarbiyalash uchun yangilangan davlat ta'lim standartlari, yangi o'quv rejalari, dasturlari tuzildi, o'quv qo'llanma, darslik va uslubiy tavsiyanomalarining yangi avlodi yaratilmoqda. So'nggi yillarda tasviriy san'at va muhandislik grafikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bilan bir qatorda "Rangtasvir" turlari bo'yicha, "Kasbiy ta'lim: amaliy san'at" turlari bo'yicha yangi bakalavriat ta'lim yo'nalishlari faoliyat olib bormoqda. Oliy o'quv dargohlarida yoshlarga milliy san'at namunalari o'qitishning ilmiy asoslangan yangi shakli, metodlari ishlab chiqilmoqda, hamda yoshlarni badiiy va estetik jihatdan tarbiyalab voyaga yetkazish borasida ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda.

Amalga oshirilayotgan barcha ishlarni e'tirof etgan holda shularni ta'kidlash joizki, hozirgi kunda pedagogika universitetlari va institutlari fakultetlarida mutaxassislik fanlar, jumladan tasviriy san'atning asosi bo'lgan o'quv predmetlari: qalamtasvir va rangtasvirdan amaliy mashg'ulotlarini o'qitishda nazariy va metodik asoslarni ishlab chiqish va ilmiy jihatdan asoslangan yangi yo'li, shakli, mazmuni hamda metodlarini takomillashtirish eng dolzarb muammolardan hisoblanadi. Bizningcha, amaliy mashg'ulotlar jarayonida bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchisini kasbiy tayyorlashda quyidagi jihatlarga e'tibor qaratish zarur:

- bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini kasbiy tayyorlashda umumta'lim maktablari va san'atga ixtisoslashgan tasviriy san'at maktablarining amaldagi davlat standartlarini ilmiy jihatdan tahlil qilish;

- oliy pedagogik ta'lim muassasalarida kasbiy ta'lim fanlari: qalamtasvir va rangtasvirdan amaliy mashg'ulotlarini o'qitishning hozirgi holatini aniqlash va uning keyingi yillarda mo'ljallangan istiqbol yo'llarini ishlab chiqish;

- tasviriy san'at ixtisosligi bo'yicha oliy o'quv yurtlarida mutaxassis rassom-pedagoqlarni tayyorlovchi muassasalar

ish faoliyatini ilmiy-uslubiy jihatdan tahlil etish;

- qalamtasvir va rangtasvirdan amaliy mashg'ulotlarini o'qitishda ularning nazariy asoslarini ishlab chiqish va bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish;

- umumta'lim maktablari va san'atga ixtisoslashgan tasviriy san'at maktablari uchun yuqori bilimga ega, qalamtasvir va rangtasvir fanlarini nazariy va amaliy jihatdan egallagan, zamonaviy axborot texnologiyalari bilan qurollangan pedagog kadrlarni tayyorlash;

- tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlashda mahalliy manbalardan foydalanshini keng yo'lga qo'yish orqali yoshlarni yuqori malakali mutaxassis bo'lib yetishishlarini ta'minlash va yuksak didli, Vatanga sadoqat, milliy hamda jahon xalqlari tasviriy san'atini mukammal biladigan, o'tmish madaniyatimizni sevir qadrlay oladigan kishilar bo'lib yetishishlarini ta'minlash.

Ma'lumki, yoshlarni badiiy jihatdan barkamol, Vatanga va milliy san'atga sadoqat ruhida tarbiyalab voyaga yetkazishda oliy pedagogik ta'limda olib boriladigan barcha fanlar, shu jumladan tasviriy san'atdan kasbiy fanlarining o'rni behisob. Shulardan asosiysi qalamtasvir va rangtasvir fanlari bo'lib, uning bo'lajak kadrlarni kasbiy tayyorlashda o'rni alohida ahamiyat kasb etadi. Bu esa o'z navbatida oliy o'quv yurti fakultetlarida olib borilayotgan akademik rangtasvir asoslari va kompozitsiya va akademik qalamtasvir maxsus fanlarning chuqur va asosli bo'lishini taqazo etib, pedagog va olim va rassomlar zimmasiga yuksak vazifalarni belgilaydi.

Qalamtasvir va rangtasvir fanlari bakalavriat ta'lim yo'nalishida o'qitiladigan barcha maxsus fanlarning asosi hisoblanadi va ular o'rtaida bevosita bog'liqlikni ta'minlaydi. Qalamtasvir va rangtasvir borasida yetarli bilim va malakalarni egallamay turib, talaba kompozitsiya, rangtasvir, haykaltaroshlik, xalq amaliy san'ati va boshqa mutaxassislik fanlarni yuqori darajada o'zlashtira olmaydi. Qalamtasvir va rangtasvirning asosiy vazifasi talabalarda tasvirlash mahorat qirralarini o'rganish natijasida yuzaga kelgan bilim va malakalarni shakllantirishni o'z ichiga oladi. U talabadan tasvirlash qonun-qoidalarini bilishni va ulardan o'quv va ijodiy faoliyatda to'g'ri foydalana olishni ko'zda tutadi.

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini amaliy mashg'ulotlar jarayonida kasbiy tayyorlash, ularning kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari bilan hamda, amaliy va nazariy mashg'ulotlarning talabalarda borliqni haqqoniy obrazlarda tasvirlashni mukammal o'zlashtirish masalalari bilan dunyoning yetakchi davlatlari hamda MDH mamlakatlari olimlari shug'ullanganlar, jumladan rossiyalik olimlar V.I.Andreyev, V.V.Anisimov, V.G.Katashev, V.S.Kuzin, V.G.Maksimov, N.N.Rostovsev, V.A.Slavenin; qozogistonlik olimlar Almuxambetov B.A., Akparova J.M., Arsaliyev Sh.M., Alimbekov A., K.Ye.Yeralin Kozubakov